

първичнитѣ фази на европейския вестникъ. Това се дължи на изключителното положение, — на тежкото робство, въ което се е намирала България, особено по време на реформацията, когато бѣха се вече явили нѣкои отъ по-свършенитѣ форми на пред-вестницитѣ — „рѣкописниятъ вестникъ“ и „хвърчащиятъ листъ“.

При все това, като журналистични заченки, като единъ видъ първични фази на българския вестникъ, може да се отбележатъ: устното предаване на новината (куриеръ, викачъ, народна историческа пѣсенъ); писмото (търговско, частно, обществено); календарътъ.

Единъ отъ най-първобитнитѣ начини за разпространение на новината е безспорно устното ѣ предаване било чрезъ куриеръ или викачъ (глашатай), било отъ пътуващи лица, които разправятъ на първия срещнатъ познатъ онова, което сж чули или видѣли, било чрезъ народната пѣсенъ. Устното предаване на новини, особено чрезъ куриеръ или викачъ, по подобие на вестника у културнитѣ народи, има за целъ да осведоми по-тѣсенъ или по-широкъ кръгъ отъ хора за работи, които сж отъ общъ интересъ, могатъ да заинтригуватъ следователно повече хора и иматъ актуаленъ характеръ, — който се опредѣля, разбира се, съ огледъ на изискванията и възможноститѣ на времето. Тѣзи характерни черти на вестника, макаръ не изпъкватъ при устното предаване така релефно, все пакъ сж достатъчно силни, за да дадатъ основание да се причисли този начинъ на разпространение на новината къмъ заченкитѣ на журнализма.

Още презъ първото българско царство, особно въ времето на Симеона, когато се прекратили борбитѣ за надмощие между българи и славяни, и съ учредяването на националната църква въ 917 г. и въвеждането на славянския езикъ се циментирали здраво устоитѣ на българската държава, у българитѣ се е почувствувала осезателна нужда, като у всѣко организирано общество, да се осведомяватъ за положението у съседитѣ, особено у Византия. Положителни сведения за начина на научаването и предаването на новини или за сжществуването на нѣкаква организирана информационна служба при Симеона нѣмаме, обаче, отъ действията и постѣпкитѣ на Симеона се дохожда до заключение, че той и неговиятъ дворъ навреме сж били осведомявани за положението въ Византия. Всичко, каквото е ставало въ Цариградъ — казва проф. Златарски — несъмнено е било известно на Симеона и той внимателно следѣлъ за всички събития, които се развивали въ империята.¹⁾ Освенъ това, Симеонъ е вършелъ своитѣ реформи по византийски образецъ, а известно е, че византийцитѣ сж имали добре уредена осведомителна и предавателна служба, която често испол-

¹⁾ История на българската държава, Томъ I, часть II, стр. 375.